

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ————— ❁

نقش و رسالت زن

۱ عفاف و حجاب

درسبک زندگی ایرانی - اسلامی

برگرفته از بیانات حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی)
رهبر معظم انقلاب اسلامی

موسسه‌ی پژوهشی فرهنگی

دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی)

مؤسسه‌ی پژوهشی فرهنگی

دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی‌ خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

نقش و رسالت زن

عفاف و حجاب درسبک زندگی ایرانی-اسلامی

برگرفته از بیانات حضرت آیت‌الله العظمی‌ خامنه‌ای (مدظله‌العالی)
رهبر معظم انقلاب اسلامی

به کوشش: امیرحسین بانکی‌پور فرد

ناشر: انتشارات انقلاب اسلامی

(وابسته به مؤسسه‌ی پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی)

نسخه الکترونیکی

هرگونه بهره‌برداری بصورت چاپ و تکثیر ممنوع می‌باشد.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۵۱-۷۸-۹

نشانی: تهران، خیابان جمهوری اسلامی، خیابان دانشگاه جنوبی، کوچه‌ی عطارد، شماره‌ی ۷

تلفن: ۶۶۹۷۷۲۶۸ - ۶۶۴۱۰۶۴۹ -- تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۹۵۵۹۳۷۳۲ - ۶۶۴۸۳۹۷۵

پست الکترونیکی: Info@Book-khamenei.ir - سامانه پیامکی: ۱۲۰ ۲۰ ۱۰۰۰ - <http://Book-Khamenei.ir>

پیشگفتار

برقراری نظام جمهوری اسلامی به تعبیررسای بنیانگذار آن، حضرت امام خمینی(ره)، از نعمتهای بزرگ الهی بر مردم این سرزمین و تمامی مستضعفین جهان بوده است. مروری بر تاریخ پرافتخار این نهضت و شکل‌گیری نظام مقدّس جمهوری اسلامی به روشنی نقش و تأثیر اصل مترقی ولایت فقیه و رهبری حکیمانه‌ی حضرت امام(ره) و پس از آن حضرت آیت‌الله العظمی سید علی خامنه‌ای، رهبر انقلاب اسلامی، را در هدایت انقلاب در کوران حوادث گوناگون روزگار نشان میدهد. مؤسسه‌ی پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی که وظیفه‌ی حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری را بر عهده دارد، در اجرای همین وظیفه اقدام به انتشار کتابهای موضوعی به منظور نشر بیانات، دیدگاهها و رهنمودهای معظمّله در مقاطع، مناسبتها و موضوعات مختلف می‌نماید.

کتاب حاضر حاوی گزیده‌ای از بیانات معظمّله درباره‌ی موضوع (عفاف و حجاب در سبک زندگی ایرانی - اسلامی) است که مطالب آن در پنج فصل و با عناوین عفت و حیا، روابط زن و مرد، حجاب و پوشش، کشف حجاب و بی‌بند و باری و روش برخورد با بی‌بند و باری ارائه شده و مبین دیدگاه انقلاب و نظام اسلامی و اسلام ناب محمدی(ص) درباره‌ی موضوع مزبور می‌باشد.

این اثر جلد اول از مجموعه‌ی پنج جلدی با عنوان «نقش و رسالت زن» درباره‌ی مسائل و مباحث مرتبط با موضوع «زن» در بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی است که برای استفاده‌ی محققان و عموم علاقمندان به دیدگاههای معظمّله منتشر میشود.

و من الله التوفیق

فهرست مطالب

مقدمه	۱۵
فصل اول: عفت و حیا	۱۹
حیا و شرم فطری در تلاقی زن و مرد	۲۱
غرب؛ برهم زنده‌ی حیای فطری میان زن و مرد	۲۱
حیا و عزت؛ آمیزه‌ی ظریف لطافت و برندگی ایمان	۲۲
عفاف؛ رکن اصلی دفاع از زن	۲۳
حفظ عفت؛ بیش از یک مسأله‌ی شخصی	۲۳
حفظ عفاف و عصمت جامعه؛ فریضه‌ی بزرگ	۲۴
پایبندی مردم ایران به عفت	۲۴
توطئه‌ی نسخ حیا و عفاف و عصمت زنان	۲۵
دگرگون کردن فرهنگ عفاف؛ نقشه‌ی کشورهای صنعتی جهان	۲۵
کشف حجاب؛ مقدمه‌ی برداشتن عفت و حیا	۲۶
حجاب؛ عامل حفظ عفاف زن	۲۶
قدر دانستن نعمت بزرگ جو عفاف در جامعه	۲۷
زن ایرانی؛ حفظ عفاف و متانت در عین حضور اجتماعی و فعالیت علمی	۲۷
فصل دوم: روابط زن و مرد	۲۹
زن؛ بخش زیبای آفرینش	۳۱
عفت و حجاب؛ ارزش و شخصیت زن	۳۱
فعالیت اجتماعی با عدم اختلاط زن و مرد	۳۲

- ۳۲ جواز صحبت کردن زن و مرد و شرکت در مجامع با حفظ ضوابط اسلامی
- ۳۳ تحکیم خانواده و تأمین خوشبختی، نتیجه‌ی عدم اختلاط زن و مرد
- ۳۳ استفاده از محیط سالم خانوادگی در گرو محدودیت در معاشرت
- ۳۳ معاشرت با نامحرم؛ زمینه‌ساز بدبینی و حسادت
- ۳۴ لزوم مراقبت همگان، مخصوصاً بانوان از خودنمایی
- ۳۴ تکبر و عدم خضوع در صحبت با مرد نامحرم
- ۳۴ برخورد با مرد بدون خضوع
- ۳۵ تکبر زن در برابر مرد نامحرم
- ۳۵ مرز بین زن و مرد؛ علاج هیجان‌گریزی
- ۳۵ نگاه به نامحرم؛ معامله‌ای سراسر زیان
- ۳۶ مخالفت اسلام با آزادی جنسی
- ۳۶ بروز تقوا در رعایت حدود مسائل روابط
- ۳۶ مشخص بودن حدود معاشرت زن و مرد در اسلام
- ۳۷ تقوا در روابط زن و مرد
- ۳۷ حدود معاشرت زن و مرد در اسلام
- ۳۸ پرهیز و جدایی دوجنس؛ ویژگی فرهنگ‌های اصیل غرب و شرق
- ۳۹ ضرورت تبیین حدود روابط زن و مرد از نظر اسلام
- ۳۹ مراعات ارتباط زن و مرد در برنامه‌های صدا و سیما
- ۴۰ عادت غلط استفاده از تصویر زن برای جذابیت در رسانه‌ها
- ۴۰ جلوگیری از آمیختگی زن و مرد در محیط‌های عمومی
- ۴۱ حفظ متانت در ارتباط زن و مرد
- ۴۱ جهت دادن به محبت معصومانه با قصه‌گویی
- ۴۲ تلاش برای امنیت اخلاقی در محیط‌های آموزشی
- ۴۲ اختلاط زن و مرد در محیط‌های علمی و بیمارستانی
- ۴۲ مراجعه‌ی زنان به پزشک زن
- ۴۳ رعایت اخلاق و رفتار دینی زن و مرد در پزشکی
- ۴۳ توطئه‌ی سیاسی درگیر کردن زن و مرد به هم برای دوری از مسائل اصلی
- ۴۵ آلوده کردن زنان و مردان پس از شکست در توطئه‌های سیاسی و نظامی
- ۴۵ تشدید جاذبه‌های جنسی؛ برنده‌ترین حربه علیه ایران
- ۴۵ تلاش رسانه‌های جهانی در ارائه‌ی شیوه‌ی نامناسب ارتباط دختر و پسر

کشاندن دخترها و پسرها به عشرتهای کاذب ۴۵

سوءبرداشت از حدود روابط زن و مرد ۴۶

آسانگیری نابجای غرب در معاشرت ۴۶

روابط روشن در روابط زن و مرد در ایران ۴۷

حضور اجتماعی آری، اختلاط و امتزاج نه! ۴۷

حضور سازندهی زن در جامعه بدون اختلاط با مردان ۴۸

مرزشکنی در روابط زن و مرد و هتک حرمت انسانی زن ۴۸

اختلاط زن و مرد؛ پایین آورندهی شأن زن ۴۸

جهان بینی های مختلف، علّت تفاوت دیدگاه در روابط زن و مرد ۴۹

محدودیت اسلام برای معاشرت زن و مرد ۴۹

تبرّج و رابطهی بی قید و شرط؛ سمّ مهلک برای بنای خانواده ۴۹

اختلاط زن و مرد؛ عامل تزلزل خانواده ۵۰

عدم تفاوت مرد و زن غربی در روابط؛ ظاهری جذّاب، باطنی منفی ۵۱

اصل حریم جنسی در تفکّر اسلامی ۵۲

توییح شدید دربارهی شایعهی رابطهی زن و مرد مسلمان ۵۲

فصل سوم: حجاب و پوشش ۵۵

برخورد حکیمانهی اسلام با مسألهی حجاب ۵۷

حجاب زن؛ تکریم زن ۵۷

حجاب؛ مسألهی ارزشی و عامل صعود به مراتب معنوی ۵۸

حجاب؛ امنیت بخش زن و مرد ۵۸

حفظ خطّ اسلام و عفاف با حفظ حجاب ۵۸

حفظ حجاب؛ وظیفه، افتخار و شخصیت زن ۵۹

نقش حجاب در حفظ کرامت زن ۵۹

حجاب؛ یعنی پوشش سالم برای حفظ زن ۶۰

حجاب در هر شکلی؛ عامل شخصیت زن ۶۱

حجاب؛ تضمین کنندهی عفاف ۶۲

حجاب؛ عامل احترام به زن و مظهر تقوا ۶۲

سنگین شدن کفّهی آبرو و احترام زن بوسیلهی حجاب ۶۳

حریم داری و عفاف؛ سپر خانواده ۶۳

استحکام بنیان خانواده در پرتو حجاب ۶۳

- حجاب؛ عامل تمرکز محبت زن و مرد در خانواده..... ۶۴
- دین؛ عامل استحکام و رفع بلایای خانواده ۶۴
- حجاب و عفاف مردان ۶۴
- حجاب؛ عامل پیشگیری از فساد ۶۵
- حجاب؛ سدّی برای بلای وارداتی التذاذ جنسی مرد از زن ۶۵
- حجاب؛ مانع اختلاط بی قید و شرط، نه مانع رشد و تعالی ۶۶
- چادر؛ بهترین شکل حجاب ۶۶
- چادر؛ مظهر حجاب ۶۷
- چادر؛ نشانه‌ی ملی ۶۷
- چادر؛ انتخاب زن ایرانی ۶۸
- اهتمام به سبک زندگی ایرانی و اسلامی ۶۸
- لزوم ساماندهی الگوی لباس زن ایرانی ۶۹
- طراحی لباس ملی بر اساس سنت‌های گذشته ۶۹
- ایجاد یک اصل مدون و اساسی برای حجاب ۷۰
- مشکل تشخیص مفاهیم اسلامی در باب زن و نحوه‌ی اجرای آنها ۷۱
- تأیید مد به شرط قبله نبودن مد اروپایی ۷۲
- مد تجمل‌گرا؛ عامل انحراف جامعه ۷۲
- عدم تنافی حجاب با حقوق و آزادی ۷۳
- عدم تنافی حجاب با تربیت فرزند ۷۳
- عدم مزاحمت و ممانعت حجاب برای فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی و علمی ۷۳
- حجاب؛ مسأله‌ی مهم جمهوری اسلامی ۷۴
- عدم تنافی حجاب و عفاف با کسب علم ۷۵
- توصیه به حفظ حجاب ۷۵
- الگوی اسلامی همیاری زن و مرد در جامعه با حفظ حجاب ۷۶
- حجاب؛ یک ضرورت اسلامی و انقلابی، نه التزام دولتی و قانونی ۷۶
- اصرار اسلام به مقصود پوشش، نه نوع پوشش! ۷۷
- حضور سازنده‌ی زن در جامعه با پوشش مناسب ۷۷
- مخالفت با پوشش نامناسب ۷۸
- احیای عفاف و حجاب جامعه در پرتو انقلاب اسلامی ۷۸
- مراعات حجاب اسلامی و وفاداری به انقلاب ۷۹

۷۹	رشد زنان جامعه‌ی در پرتو حجاب.....
۸۰	بی‌بندوباری مانع کمال و تعالی زن
۸۰	انعکاس حجاب؛ خنثی‌کننده‌ی تبلیغات منفی غرب
۸۱	لزوم ارائه‌ی کارهای هنری برای تبلیغ موضع حجاب در جامعه
۸۱	تبلیغ حجاب در نقشه‌های جَدَّاب و مثبت.....
۸۲	گرایش زنان جهان به حجاب.....
۸۲	حجاب؛ انتخاب زنهای روشنفکر و آگاه.....
۸۳	حساسیت بحق مردم نسبت به حجاب.....
۸۳	پرچمداری انقلاب همراه با حفظ عفاف
۸۳	مخالفت فرهنگ غربی با حجاب.....
۸۴	هجوم تبلیغاتی غرب به چادر و حجابهای واقعی دیگر.....
۸۴	اختلاط زن و مرد؛ نشانه‌ی تمدن منحط.....
۸۴	دگرگونی فرهنگ حجاب و عفاف از مهمترین تاکتیکهای غرب
۸۵	حکمت حجاب اسلامی در مقابل آرایش غربی.....
۸۶	مقاومت در برابر تهاجم تبلیغاتی جهان علیه حجاب.....
۸۷	فصل چهارم: کشف حجاب و بی‌بندوباری.....
۸۹	منطق سست جاهلی درباره‌ی زنان
۸۹	بی‌بندوباری؛ مسأله‌ای غیربومی و مقدّم بر کشف حجاب.....
۹۰	کشف حجاب؛ سوغات رضاخان از غرب.....
۹۱	عدم مخالفت مدّعیان حقوق بشر با اجباری کردن بی‌حجابی
۹۲	هفدهم دی؛ سالگردآغاز رواج بی‌بندوباری در دوره‌ی طاغوت
۹۲	از سرگیری بی‌بندوباری بعد از ۲۸ مرداد ۳۲.....
۹۳	بی‌حجابی؛ از فرهنگ اروپایی، نه از مسیحیت.....
۹۴	بی‌بندوباری؛ تهدیدگر خانواده و مخرب برای نسلهای آینده
۹۴	بی‌بندوباری؛ انگیزه‌ی فرهنگی نه اقتصادی.....
۹۵	بی‌بند و باری؛ مسأله‌ای سیاسی
۹۵	سیاست مبارزه با حجاب
۹۵	کشف حجاب؛ کشف بهشت فرهنگی و اخلاقی زن
۹۶	برهنگی؛ خواسته‌ی غرب.....
۹۶	بی‌حجابی؛ عامل شکستن سدّ عفاف زنان

- سیاست ترویج فساد و فحشا برای کنار زدن نسل جوان..... ۹۶
- بدحجابی و بی‌بندوباری؛ عامل فحشاء و دوری جوانان از انقلاب..... ۹۸
- بازگشت به فرهنگ غربی؛ محال و ممنوع..... ۹۸
- نفوذ فحشا؛ راه مقابله‌ی دشمنان با انقلاب اسلامی..... ۹۹
- ترویج فرهنگ برهنگی بخاطر غفلت از اوضاع سیاسی..... ۹۹
- ۱۷ دی شیطانی و ۱۷ دی انقلابی..... ۱۰۰
- معجزه‌ی انقلاب درباره‌ی ۱۷ دی..... ۱۰۰
- بدحجابی و رواج فساد؛ معلول باورها و فرهنگهای غلط..... ۱۰۱
- دستهای مرموز در مخدوش کردن عفت و حجاب..... ۱۰۲
- دست و پا گیر بودن حجاب زنان؛ حرفی سست و بی‌پایه..... ۱۰۲
- چادر؛ نشانه‌ی ملی و مورد غضب استعمار..... ۱۰۲
- وجود دستهای پیدا و پنهان در مبارزه با چادر..... ۱۰۳
- طرح‌ریزی برای مبارزه‌ی علنی با حجاب و چادر در دوران طاغوت..... ۱۰۴
- طراحی لباسهای ضد حجاب برای مبارزه با حجاب..... ۱۰۵
- اشتباه فرنگی مآبها؛ تقلید از ظواهر غربی..... ۱۰۵
- سندی از رژیم گذشته پیرامون مبارزه با حجاب..... ۱۰۶
- تحقیر و تمسخر حجاب در نظام پهلوی و رسانه‌های غربی..... ۱۰۶
- از کشف حجاب تا انحطاط جامعه..... ۱۰۷
- انحراف و انحطاط به بهانه‌ی زیبایی و زیباسازی..... ۱۰۷
- بی‌خبری زنان و کارساز شدن توطئه‌ی کشف حجاب..... ۱۰۸
- ممنوعیت حجاب؛ اهانت علنی به اسلام..... ۱۰۸
- بی‌حجابی؛ وسیله‌ی مصرف‌گرایی..... ۱۰۹
- لزوم خودداری خانمها از مصرف‌گرایی و اسراف..... ۱۰۹
- خطر تجمل‌گرایی زنان..... ۱۱۰
- تأثیر حجاب بر کاهش میزان فساد جامعه..... ۱۱۰
- تدابیر گوناگون برای مبارزه با حجاب..... ۱۱۰
- تقویت شخصیت شهوانی؛ عامل یأس، عصیان و پوچی..... ۱۱۱
- بی‌بندوباری صهیونیستی؛ ابزار استکبار جهانی..... ۱۱۲
- دامن زدن صهیونیستها به بی‌بندوباری و گیر کردن غرب در فتنه‌ی جنسی..... ۱۱۲
- مبارزه با ادیان از طریق شهوت..... ۱۱۳

- بی‌بند و باری؛ راه مبارزه با ملت‌های انقلابی ۱۱۴
- کشاندن زن به ابتدال برای سوءاستفاده‌ی بیشتر سرمایه‌داران بزرگ ۱۱۵
- صدور بی‌بندوباری به کشورهای اسلامی ۱۱۵
- استفاده از میل جنسی برای تسلط بر جوامع اسلامی ۱۱۶
- ابتدال فرهنگی؛ فاضلاب مدرنیته‌ی غرب ۱۱۶
- تأثیر رسانه‌های گروهی در ترویج بی‌بندوباری ۱۱۷
- فیلم‌های غربی؛ عامل سست کردن ذهنیت مردم نسبت به حجاب ۱۱۷
- فصل پنجم: روش برخورد با بی‌بندوباری ۱۱۹**
- مهمترین انگیزه‌ی اسلام؛ مبارزه با فساد در جامعه ۱۲۱
- همّت برای مبارزه با فساد اخلاقی؛ عامل رشد جامعه ۱۲۱
- رعایت تقوا در رابطه‌ی زن و مرد ۱۲۲
- واهمه‌ی دشمنان از جلوه‌ی درخشان اسلامی مادران و همسران شهدا ۱۲۲
- مراقبت در برابر کمند ناپیدا و خطرناک فرهنگ و تفکر غربی ۱۲۲
- تبیین تر در زمینه‌ی روابط جنسی برای تمام دنیا ۱۲۳
- اصلاح زن؛ اصلاح جامعه ۱۲۳
- اصلاح زنان، اصلاح تاریخ و آینده ۱۲۳
- مقابله با توطئه‌ی فساد جوانان ۱۲۴
- ارتباط متین، نشانه‌ی سلامت و اسلامیت ۱۲۴
- مخالفت امام(ره) با حمله به بدحجابها ۱۲۴
- کار فرهنگی برای ایجاد تفکر اسلامی حجاب ۱۲۵
- بکارگیری هنر و ادبیات در خدمت حجاب ۱۲۵
- لزوم کار هنری روی مسأله‌ی حجاب ۱۲۶
- کار سیاسی، فکری، اخلاقی و نصیحت بموازات هم علیه بدحجابی ۱۲۶
- سینه سپر کردن در مقابله با فساد ۱۲۸
- تبیین مسأله‌ی مهمّ اسلامی حجاب برای مردم ۱۲۹
- بی‌اطلاعی برخی از بانوان محجّبه از فلسفه‌ی حجاب ۱۲۹
- عرضه‌ی نظریه‌ی حجاب به دنیا ۱۲۹
- لزوم آشنا کردن دختران جوان با اهمّیت حجاب ۱۳۰
- لزوم تبیین مسأله‌ی حجاب و ترویج آن در جامعه ۱۳۰
- استفاده از ابزار تحقیق و تفکر برای ترویج حجاب ۱۳۱

- ۱۳۱ تفسیر صحیح از حجاب و ارائه‌ی الگوهای متناسب
- ۱۳۲ حجاب؛ ارزشی منطبق با طبیعت انسان
- ۱۳۳ عفت؛ عامل جذابیت فیلمهای ایرانی در جهان
- ۱۳۳ مطرح شدن حجاب در نوع رابطه‌ی زن و مرد
- ۱۳۴ لزوم پی‌ریزی قوانین حجاب در جامعه
- ۱۳۴ برخورد دلجویانه با بی‌حجابان ناآگاه
- ۱۳۴ شیوه‌ی برخورد با بدحجاب غیرمنطقی و منطقی
- ۱۳۵ جواز صحبت کردن زن و مرد و شرکت در مجامع با حفظ ضوابط اسلامی
- ۱۳۵ برخورد با جریان فساد و فحشا
- ۱۳۶ تبلیغات صحیح در کنار میل طبیعی زن به حجاب
- ۱۳۶ تندروی در مقابله با بدحجابی؛ سوء فساد
- ۱۳۷ کار توجیهی برای افراد ناآگاه
- ۱۳۸ مقابله‌ی قاطع با بی‌احترامی نسبت به حجاب در دانشگاهها
- ۱۳۸ لزوم برخورد قاطع با اقلیت بی‌بندوبار
- ۱۳۹ برخورد امت با تمسخر قداستها
- ۱۴۰ نهی از منکر؛ راه برخورد با بدحجابی
- ۱۴۰ نهی از منکر با زبان خوش
- ۱۴۱ تلاش همگانی برای حفظ عفت عمومی
- ۱۴۱ لزوم عفاف عمومی در جامعه‌ی انقلابی
- ۱۴۲ توجه به کمین توطئه‌های استکباری
- ۱۴۲ برخورد با اخلاق جنسی نجیبانه؛ راه نفوذ صهیونیست جهانی
- ۱۴۳ هوشیاری نسبت به توطئه‌ی دشمنان علیه حجاب
- ۱۴۵ فهرست آیات قرآن کریم
- ۱۴۶ فهرست روایات
- ۱۴۷ فهرست اسامی اشخاص
- ۱۴۸ فهرست مکانها

مقدمه

یکی از موضوعاتی که در طول تاریخ در معرض آرا و تفسیرهای گوناگون قرار گرفته و همواره دچار افراط و تفریط شده است، شخصیت و جایگاه فردی، خانوادگی و اجتماعی زن است. امروزه نیز کج‌اندیشیها و عدم تعادل در این باب، در جوامع مختلف فراوان به چشم میخورد. در این میان، تنها چشمه‌ی زلال، مکتب انبیا و اوصیای الهی است که به دور از هرگونه افراط و تفریط و با تکیه بر وحی و استمداد از خالق هستی، به ترسیم جایگاه حقیقی زنان، متناسب با آفرینش آنان پرداخته است.

با بروز انقلاب اسلامی و شعار بازگشت به اسلام ناب محمدی (صلی‌الله‌علیه‌وآله) از سوی امام خمینی (ره)، احیای شخصیت زن مسلمان نیز، چه در نظر و چه در عمل، جلوه‌ای دیگر یافت. از جنبه‌ی نظری، دیدگاهی جدید در باب زن و ارزشهای او در جهان امروز پدید آمد و در صحنه‌ی عمل - زنان در مسائل سیاسی، فرهنگی و اجتماعی پایه‌پای مردان و گاه مقدم بر آنان در سرنوشت جامعه نقش‌آفرین شدند.

این موج فرهنگی حضور و تعالی زن، نه تنها در سالهای پس از انقلاب اسلامی افول نکرد بلکه در عرصه‌ی دفاع مقدس، شکل کاملتری به خود گرفت و پس از آن نیز رشد فزاینده‌ای یافت. در حقیقت، میتوان دوران کنونی را دوران شکوفایی نهالی دانست که به‌دست امام خمینی (ره) پدید آمد و با

خون هزاران شهید آبیاری گردید. با این همه، آفات و بلیّات همواره در قالب طرح دیدگاههای متأثر از غرب و تفکرات فمینیستی از یک سو و نظرات متحجرانه از سوی دیگر، این نهال نوپا را تهدید کرده و گاه آنچنان فضا را مسموم ساخته است که دیدگاه‌های اصیل اسلامی، برای عموم جامعه بویژه زنان مؤمن و انقلابی و حتی فرهیختگان و متولیان فرهنگی و اجرایی کشور نیز مشتبه شده است. در چنین شرایطی، ارائه‌ی سیمای جامع زن در اسلام مبتنی بر ساختار آفرینشی او و متناسب با مقتضیات زمان و مکان، ضرورت خویش را بازمی‌نماید.

بدین منظور، باید سراغ کسانی رفت که با نگاه عمیق به مبانی دینی و مبتنی بر زمان‌شناسی و تدبیر لازم و آشنایی با مسائل و مشکلات و نیازهای جامعه، خطوط اصلی و کلان نظام اسلامی را در باب شخصیت و جایگاه زن مسلمان ترسیم نمایند؛ و این مهم به لطف خداوند متعال با وجود رهبر فرزانه‌ی انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (دام‌الله‌العالی) دست‌یافتنی است. بی‌تردید از جمله عنایات الهی به جامعه‌ی اسلامی ایران، وجود رهبری فرزانه، مجتهد و ربّانی است که بحق کمتر کسی در میان فقها و غیرفقها میتوان یافت که همچون ایشان در زمینه‌ی ارائه‌ی سیمای زن از منظر اسلام کوشیده باشد. اما این حقیقت، همچون دیگر عطایای الهی به ایشان، در ورای چهره‌ی سیاسی و حقوقی این رهبر الهی، پنهان مانده است.

بی‌شک مقوله‌ی حجاب و عفاف جزو ضروریات دین و از دغدغه‌های دلسوزان نظام است؛ حجاب برای سلامت جامعه نقش پوست بدن را دارد که چنانچه به هر دلیلی آسیب ببیند، مشکلاتی را برای سلامت بدن بوجود می‌آورد. درست است که پوست امری ظاهری است و قسمت نازکی از بدن به شمار می‌آید؛ اما نقش اساسی آن را در سلامت بقیه‌ی اجزای بدن نمیتوان نادیده گرفت و کوچک شمرد. تفاوت سیمای جامعه‌ی اسلامی با جامعه‌ی سکولار در رعایت حجاب و پوشش است. که نه تنها ظاهر جامعه را تشکیل میدهد بلکه عامل مهمی برای سلامت جامعه خواهد بود. که هرگونه خدشه و صدمه به آن به بطن جامعه رخنه میکند و سلامت درونی

آن را به خطر می‌اندازد.

متأسفانه بعد از انقلاب شاهد برخوردهای افراطی و تفریطی در زمینه‌ی حجاب و عفاف بوده‌ایم. بسیاری از حرکت‌هایی که در این زمینه صورت گرفته است، برخوردهای، ظاهری سطحی، احساسی، موردی، مقطعی، دفعی و ضربتی بوده است.

درحالی‌که حجاب، مقوله‌ای فرهنگی است و هرگونه اشاعه و تصمیم‌گیری و تبلیغ درباره‌ی آن و در مورد آن، باید تدریجی، مستمر، عمیق، همه‌جانبه و مدبرانه باشد. افراد در این زمینه نباید سلیقه‌ای عمل کنند، بلکه استراتژی واحدی برای نحوه‌ی برخورد با آن باید حاکم باشد. در این راستا لازم است در درجه‌ی اول، دیدگاه‌های مقام معظم رهبری بعنوان امام امت و چشم بصیر و دیده‌بان نظام در این زمینه استخراج و مبنای عمل قرار گیرد. در این کتاب سعی شده است تمامی سخنان ایشان در این زمینه به دقت مطالعه، استخراج و در قالب پنج فصل و با عناوین عفت و حیا، روابط زن و مرد، حجاب و پوشش، کشف حجاب و بی‌بندوباری، و روش برخورد با بی‌بندوباری، ارائه گردد.

در استخراج، گردآوری و دسته‌بندی سخنان معظم‌له و ارائه‌ی آن در قالب اثر حاضر، تمامی سخنرانیها و پیام‌های ایشان درباره‌ی زنان، از آغاز پیروزی انقلاب اسلامی تا سال ۱۳۹۲ حتی سخنانی که بعضاً رسانه‌ای نشده است؛ - مانند توصیه‌هایی که هنگام خواندن خطبه‌ی عقد به جوانان داشته‌اند- اما در مخزن اسناد دفتر معظم‌له موجود بوده، مورد بررسی قرار گرفته است که حجم گسترده‌ی آنها، توجه و اهتمام رهبر معظم انقلاب را نسبت به مسائل زنان نشان می‌دهد.

در پایان، با سپاس فراوان از حمایت‌های دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری، لازم است از زحمات جناب دکتر تقی اجیه در ویراستاری عناوین تشکر نمایم. همچنین از خواهران گرامی: ملیحه نقش‌زن، فاطمه حقیقی، مائده کیوانی، نسیم کریمی، اشرف‌السادات فتحی، اکرم امینی، آسیه مهجوری، مهرناز سطوت، سعیده شریعت، زهرا نقش‌زن و فاطمه دهقانی

که در جمع‌آوری و انطباق فیشها و اصلاح نهایی تلاش فراوان داشته‌اند، بالاخص خواهر مرضیه شاه‌سنایی که مسؤلیت گروه خواهران محقق را برعهده داشتند سپاسگزارم. امیدوارم این اثر که در روز ۲۳ ماه مبارک رمضان «لیلة القدر» به پایان رسید؛ مقبول افتد و مورد لطف و عنایت خداوند قرار گیرد.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین

امیرحسین بانکی‌پور فرد^۱

۱. استادیار دانشکده‌ی اهل‌البیت (ع) دانشگاه اصفهان، (A.Bankipoor@ltr.ui.ac.ir)

فصل اوّل
عفت و حيا

حیا و شرم فطری در تلاقی زن و مرد

اسلام برای مرد و زن، این بینش را قائل است و میگوید که این دو موجود، از لحاظ حقوق اساسی جامعه، ارزشهای معنوی، هدفهای بزرگ، برخورداری از معنویات در زمینه‌ی علم و سلوک الی الله، هیچ تفاوتی با هم ندارند. دو عدل یکدیگرند و بین آنها در جامعه هم همکاری وجود دارد. هیچ کس در نظام اسلامی نگفته است که در محیطهای گوناگون جامعه، زنان و مردان هیچ تلاقی‌ای با یکدیگر نداشته باشند. اما در عین حال، زن و مرد را موظف کرده است که از اختلاط به صورت بی‌بندوبار، بطور جدی پرهیز کنند. اسلام یک حجاب بین آنها قرار داده است؛ آن هم حجابی از حیا. حجاب شرم در میان زن و مرد، فطری انسان است. این، نظر اسلام است.^۱

غرب؛ برهم زنده‌ی حیای فطری میان زن و مرد

مسأله‌ی حجابی هم که اسلام بر روی او تکیه میکند، یک مظه‌ری از همین اساس بسیار عالی و مهم است. رفتار بی‌بندوبارانه بین زن و مرد را قبول نمیکند غرب بر رفتار بی‌بندوبارانه میان زن و مرد بخصوص اصرار می‌ورزد. آنچه اسلام انجام میدهد که این رفتار بی‌بند و بارانه را قبول نمیکند این برطبق طبیعت انسان است، طبیعت زن و مرد است، یک حجاب

۱. در دیدار خواهران طلبه و فرهنگی در مصالّی قم (۷۴/۹/۱۶)

فطری و یک حیای فطری وجود دارد میان دو جنس، بطور طبیعی در انسان، در حیوانات البتّه نیست. آن کسی که این امر فطری را برهم میزند باید پاسخگو باشد و آن غرب است، آن فرهنگ برهنه‌گری‌ای است که غرب بر آن اصرار ورزیده است و در این سالهای اخیر در این دهها سال اخیر دارد بتدریج نتایج زیانبار این کار را یکی پس از دیگری حسّ میکند؛ تلاشی خانواده‌ها، خرابی اخلاق، گسترش کار به سنین پایین و هلمّ جرّاً. آنها باید جواب بدهند، آنها هستند که حقوق زن را و حقوق مرد را در واقع تضييع کرده‌اند. اسلام با رعایت این اصل فطری، بر حقوق زن و حقوق مرد پای فشرده است، حقوق انسان را رعایت کرده است. این، آن روحیه‌ای است که باید زن ایرانی امروز، زن مسلمانی که در محیط اسلامی زندگی میکند، باید از آن برخوردار باشد.^۱

حیا و عزّت؛ آمیزه‌ی ظریف لطافت و برّندگی ایمان

روز پرستار، سالروز ولادت حضرت زینب است؛ این هشدار به زنان ماست: نقش خودتان را پیدا کنید. عظمت زن بودن را در آمیختن حجب و حیا و عفاف زنانه با عزّت مسلمانانه و مؤمنانه، درک کنید. زن مسلمان ما اینجور است.

عظمت زن آن است که بتواند حجب و حیا و عفاف زنانه را که خدا در جبلّت زن ودیعه نهاده است، حفظ کند؛ این را بیامیزد با عزّت مؤمنانه؛ این را بیامیزد با احساس تکلیف و وظیفه؛ آن لطافت را در جای خود به کار برد، آن تیزی و برّندگی ایمان را هم در جای خود به کار برد. این ترکیب ظریف فقط مال زنهاست؛ این آمیزه‌ی ظریف لطافت و برّندگی، مخصوص زنهاست؛ این امتیازی است که خدای متعال به زن داده است؛ لذا در قرآن به‌عنوان نمونه‌ی ایمان - نه نمونه‌ی ایمان زنان، نمونه‌ی ایمان همه‌ی بشر؛

۱. در دیدار با خواهران طلبه و فرهنگی قم (۷۴/۹/۱۶)

زن و مرد - دو زن را مثال میزند: «وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ^۱» و «مریم بنت عمران»؛ یکی زن فرعون است، دومی هم حضرت مریم است. اینها اشاره‌ها و نشانه‌هایی است که منطق اسلام را نشان می‌دهد.^۲

عفاف؛ رکن اصلی دفاع از زن

هر حرکتی که برای دفاع از زن انجام میگیرد، باید رکن اصلی آن رعایت عفاف زن باشد. همانطور که عرض کردم، در غرب بخاطر اینکه به این نکته توجه نشد - یعنی مسأله‌ی عفت زنان مورد اهتمام قرار نگرفت و به آن اعتنایی نشد - کار به این بی‌بندوباریها کشید. نباید بگذارند عفت زن - که مهمترین عنصر برای شخصیت زن است - مورد بی‌اعتنایی قرار بگیرد. عفت در زن، وسیله‌ای برای تعالی و تکریم شخصیت زن در چشم دیگران، حتی در چشم خود مردان شهوتران و بی‌بندوبار است. عفت زن، مایه‌ی احترام و شخصیت اوست.^۳

حفظ عفت؛ بیش از یک مسأله‌ی شخصی

مسأله‌ی پاکی و حفظ طهارت دامن، برای مرد و زن، چیز خیلی مهمی است و بکلی از حدود یک امر کاملاً شخصی، خارج است. عده‌ای خیال میکنند که به یک شخص برمیگردد. بالاخره یک شخص، یا پاک است، یا ناپاک؛ قضیه این نیست. آنطور که انسان از برخورد قرآن با مسأله‌ی زن و مرد - ارتباطات زن و مرد - و حفظ ناموس زنانه و حفظ طهارت جوان - چه مرد و چه زن - درمی‌یابد، کاملاً روشن است که بیش از یک مسأله‌ی شخصی است. بالاخره یک نفر، به خودش وابسته است؛ یا خودش را پاک نگه میدارد، یا نه، گناهی کرده است. ولی این قضیه، اینگونه نیست؛ بلکه

۱. سوره‌ی تحریم، آیه‌ی ۱۱

۲. در دیدار با گروه کثیری از پرستاران (۸۹/۲/۱)

۳. در همایش بزرگ خواهران به مناسبت جشن میلاد کوثر (۷۶/۷/۳۰)

در سرنوشت بشریت، در سرنوشت تمدن‌ها و حرکتی که یک جامعه به آن اشتغال دارد، اثر میگذارد.^۱

حفظ عفاف و عصمت جامعه؛ فریضه‌ی بزرگ

ای بندگان خدا، ای زنان و مردان مؤمن و مسلم، ای نمازگزاران و ای برپادارندگان نماز، تقوای خدا را پیشه کنید، هوشیار باشید، توطئه‌ی دشمن را بشناسید، ضرورت انقلاب را بشناسید، بدانید که حفظ عفاف و عصمت جامعه و طهارت دامن مرد و زن در این فرصت بسیار حسّاس جامعه‌ی انقلابی ایران، یک ضرورت و یک فریضه‌ی بزرگ است. هم در محیط ادارات، هم در محیط کوچه و خیابان، در محیط جامعه سعی کنید عفاف را حفظ کنید.^۲

امروز در اجتماع ما مردم میل به عفت و عصمت دارند، میل به حجاب دارند، مردها و زنان معصومانه و محجوبانه زندگی میکنند. البته عده‌ای هم هستند که نمیتوانند خودشان را کنترل کنند. اما در کنار همه‌ی اینها شبکه‌های فساد وجود دارد.^۳

پایبندی مردم ایران به عفت

وضع جامعه‌ی ما با بیشتر نقاط عالم بلکه همه جای دنیا متفاوت است. شاید کمتر جایی را در دنیا بتوانیم پیدا کنیم که - مرد و زن آن مجموعاً - پایبندی مردم ما را به عفت و عصمت اخلاقی و جنسی دارا باشند؛ به‌خصوص که انقلاب بزرگ ما، با ویران کردن بنیانهای فرهنگ غرب، این انگیزه‌ی اسلامی را در ما زنده کرده است.^۴

۱. در دیدار بازیگران فیلم حضرت مریم (۷/۸/۷۸)

۲. در خطبه‌های نماز جمعه (۱۳/۴/۵۹)

۳. در خطبه‌های نماز جمعه (۱۱/۵/۶۵)

۴. همان

توطئه‌ی نسخ حیا و عفاف و عصمت زنان

روزی^۱ که توطئه‌ها و سیاست‌گذاری‌های دست‌گاز گذشته، آن را وسیله‌ای قرار داده بود برای گمراهی جامعه و به فساد کشاندن نیمی از جمعیت این کشور، یعنی زنان و مردانی که از این طریق به فساد کشانده می‌شدند و تحقیر زن و ارتکاب حرام شرعی و اسلامی و اخلاقی و عقلانی و ترویج فرهنگ برهنگی و نسخ حیا و عفاف و عصمت. اما لطف الهی، هوشیاری مردم، مخصوصاً هوشیاری زنان مسلمان موجب شد که این توطئه و اسباب‌چینی درست به عکس آنچه می‌خواستند نتیجه داد و هفدهم دی سال ۵۶ که زنان مسلمان اولین حرکت انقلابی خودشان را با تظاهرات اسلامی شروع کردند، مبدایی شد برای حرکت عظیم زنان در کشور و همگامی آنان با مردها و پدید آمدن جو انقلابی همه جانبه در کشور. و من از این مناسبت استفاده می‌کنم به خواهران مسلمانان در سراسر کشور تذکر می‌دهم و توصیه می‌کنم قدر فضای مسلمانی عفاف و عصمت برای زنان را بدانند.^۲

دگرگون کردن فرهنگ عفاف؛ نقشه‌ی کشورهای صنعتی جهان

کشورهای صنعتی جهان با توجه به تجربه‌های پیشین کشورهایمانند افغانستان، مصر و عراق و دیگر کشورهای اسلامی عرب و غیرعرب، اسلام را بعنوان یک خطر اصلی تلقی کردند و از این راه با سلطه‌ی فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی، زنان جامعه را در یک آزمایش تاریخی قرار دادند که آن تطاول بر حجاب زن و دگرگون کردن فرهنگ عفاف در زنها بود و در این مرحله دیدیم که زن مسلمان نماز می‌خواند، روزه می‌گرفت و به زیارت میرفت اما فاقد حجاب بود؛ چرا که الگوی واضحی از زن مسلمان و زن مورد نظر قرآن را مشخص نکرده بودند.^۳

۱. هفدهم دی

۲. در خطبه‌های نماز جمعه (۶۲/۱۰/۱۶)

۳. در سمینار نقش زن در جامعه در دانشگاه تربیت معلّم (۶۴/۱۲/۱۰)

کشف حجاب؛ مقدمه‌ی برداشتن عفت و حیا

برداشتن حجاب، مقدمه‌ای برای برداشتن عفت بود؛ برای برداشتن حیا در جامعه‌ی اسلامی بود؛ برای سرگرم کردن مردم به عامل بسیار قوی و نیرومند جنسی بود؛ برای اینکه از همه‌ی کارهای دیگر بمانند؛ و یک مدتی هم موفق شدند، اما ایمان عمیق ملت ایران نگذاشت. زنهای مسلمان ما با وجود سختگیری‌ها در طول زمان، در مقابل این فشار سرکوبگر مقاومت کردند؛ بعد از رفتن رضاخان به نحوی، در زمان خود او به نحوی، در طول دوران بقیه‌ی طاغوت هم به نحوی. لذا در همان دیماه ۱۳۵۶، روز هفدهم دیماه در مشهد، یک اجتماع عظیمی، تظاهراتی از زنان مسلمان با شعار «حفظ حجاب» راه افتاد.^۱

حجاب؛ عامل حفظ عفاف زن

این مسأله‌ی حجاب و محرم و نامحرم و نگاه کردن و نگاه نکردن، همه‌ی اینها به خاطر آن است که این قضیه‌ی عفاف در این بین سالم نگه داشته بشود. اسلام به مسأله‌ی عفاف زن اهمیّت میدهد. البته عفاف مردان هم مهم است. عفاف مخصوص زنان نیست؛ مردان هم باید عفیف باشند؛ منتها چون در جامعه مرد به خاطر قدرت جسمانی و برتری جسمانی، میتواند به زن ظلم کند و برخلاف تمایل زن رفتار نماید، لذا روی عفت زن بیشتر تکیه و احتیاط شده است.

شما الان هم که در دنیا نگاه کنید، ببینید که یکی از مشکلات زنان در دنیای غرب، به‌خصوص در کشور ایالات متّحده‌ی امریکا، همین است که مردان با تکیه به زورمندی خودشان، به عفت زن تعدی و تجاوز میکنند. آمار منتشر شده از سوی مقامات رسمی خود امریکا را من دیدم که یکی مربوط به دادگستری امریکا و یکی هم مربوط به یک مقام دیگری بود. آمارها واقعاً وحشت‌انگیز است. در هر شش ثانیه، یک تجاوز به عنف در

۱. در دیدار جمعی از اقشار مختلف مردم قم (۱۹/۱۰/۸۶)

کشور امریکا صورت میگیرد! ببینید چقدر مسأله‌ی عفت مهم است.^۱

قدر دانستن نعمت بزرگ جوّ عفاف در جامعه

امروز این فضایی را که همه‌ی زنان میتوانند با عفت زندگی کنند قدر بدانید. امروز جوّ جامعه جوّی است که زنهای ما، دختران جوان ما، آنها که بخواهند با عفاف و عصمت زندگی کنند، در این جوّ میتوانند با عفاف و عفت زندگی بکنند، این نعمت بسیار بزرگی برای یک جامعه است.^۲

زن ایرانی؛ حفظ عفاف و متانت در عین حضور اجتماعی و فعالیت علمی

به برکت انقلاب، زن ایرانی در راه بسیار خوبی افتاد. امروز، زن ایرانی میتواند در میدان علم وارد بشود و مدارج علمی را طی کند؛ درحالیکه دین و عفاف و تقوا و وقار و متانت و شخصیت و حرمت زن مسلمان را هم حفظ کرده باشد. الان در بین همین جمع شما، چقدر دانشجویان و اساتید و دانشمندان زن وجود دارند؟ همچنین زن میتواند در میدان علوم و آگاهی‌های دینی وارد بشود؛ بدون اینکه هیچ مانعی بر سر راهش باشد. الان در بین همین جمع شما، عده‌ی کثیری از طلاب و دانشجویان و مدرّسان و اساتید علوم دینی هستند که در میدان فقه اسلامی و بینش دینی تحصیل میکنند. امام بزرگوارمان هم به این مسأله بسیار اهمّیت میدادند و به همین خاطر دستور دادند که این مؤسسه‌ی قم تأسیس شود.

امروز، زن در کشور ما میتواند در میدان سیاست و فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی و جهادی و کمک به مردم و انقلاب و حضور در میدانهای گوناگون، شخصیت خودش را با حفظ متانت و وقار و حجاب اسلامی نشان بدهد.^۳

۱. در همایش بزرگ خواهران به مناسبت جشن میلاد کوثر (۷۶/۷/۳۰)

۲. در خطبه‌های نماز جمعه (۶۲/۱۰/۱۶)

۳. در دیدار با جمع کثیری از زنان (۶۸/۱۰/۲۶)

فصل دوّم ————— ❁

روابط زن و مرد

زن؛ بخش زیبای آفرینش

زن، آن بخش زیبای آفرینش بشر است. این بخش زیبا بطور طبیعی با اندکی در پرده بودن همراه است؛ این خاصیت این بخش زیبا و لطیف وجود انسانی است. این پرده را دریدن و آنچه را که باید با نظم و قانون پیگیری شود- آن نیاز غریزی انسانی، چه در زن و چه در مرد- بی قانون و بی نظم در جامعه رواج دادن، بزرگترین خیانتی است که در درجه‌ی اوّل به زن و در درجه‌ی بعد به همه‌ی بشریت - زن و مرد- انجام گرفته؛ این کار را سیاستهای غربی کرده‌اند.^۱

عفت و حجاب؛ ارزش و شخصیت زن

حالت عفت و عصمت زنانه و حفاظ و حجابی که زن را از مرد در معاشرت جدا میکند و زن را شخصیت انسانی میدهد و به او میدان کار، مبارزه، مطالعه و اندیشیدن میدهد و او را از وسیله‌ای برای التذاذ فقط خارج میکند. به او ارزش میدهد، شخصیت میدهد. این خط، خطّ اسلام است، خطّ ایمان است. ■

زن ایرانی، زن مسلمان انقلابی قابل انحراف و جدا شدن از این خطّ و

۱. در دیدار با گروه کثیری از زنان نخبه (۸۶/۴/۱۳)

راهی که انتخاب کرده قطعاً نیست.^۱

فَعَالِيَّتِ اجْتِمَاعِي بِا عَدَمِ اِخْتِلَاطِ زَنِّ وَ مَرَدِّ

در عرصه‌ی فَعَالِيَّتِهَا اسلام حدودی را معین کرده است که این حدود، مربوط به زن و اجازه داشتن او برای فَعَالِيَّتِ نیست؛ مربوط به اختلاط زن و مرد است که اسلام روی این مسأله حساسیت دارد. اسلام معتقد است که مرد و زن باید یک مرزبندی میان خودشان در همه جا - در خیابان، در اداره، در تجارتخانه - داشته باشند، میان زن و مرد مسلمان حجاب و مرزی معین شده است. اختلاط و امتزاج زن و مرد، به مثل اختلاط و امتزاج مردان با هم و زنان با هم نیست. این را باید رعایت کنند. هم مرد باید رعایت کند و هم زن باید رعایت کند. اگر این حساسیت اسلام نسبت به روابط و نوع اختلاط مرد و زن رعایت بشود، همه‌ی کارهایی که مردان میتوانند در عرصه‌ی اجتماعی انجام بدهند، زنان هم - اگر قدرت جسمانی و شوق و فرصتش را داشته باشند - میتوانند انجام بدهند.^۲

جواز صحبت کردن زن و مرد و شرکت در مجامع با حفظ ضوابط اسلامی

برای جلوگیری از آمیختگی و آلودگی زن به فرهنگ دوران طاغوت باید جلوی نفوذ آن عواملی را که با زمینه‌های غریزی منجر به فساد میشود بگیریم و بهترین کار برای این مسأله پوشش درست و پرهیز از آرایشها و جلسات و معاشرتهای آنچنانی در همه‌ی محیطهاست. البته این به معنای آن نیست که ما بگوییم زن و مرد اصلاً نباید با هم حرف بزنند و در مجامع وارد نشوند و اگر کسی بخواهد این حرفها را به این معنی بگیرد، یک ترفند است.^۳

۱. در دیدار با وزیر و گروهی از خواهران دانشجوی مراکز تربیت معلم (۶۳/۲/۱۲)

۲. در اجتماع زنان خوزستان (۷۵/۱۲/۲۰)

۳. در مصاحبه پیرامون جایگاه زن در جمهوری اسلامی (۶۳/۱۲/۴)

تحکیم خانواده و تأمین خوشبختی، نتیجه‌ی عدم اختلاط زن و مرد

اسلام برای خانواده اهمّیت بسیار زیادی قائل است و در جهت ممانعت از تزلزل بنیان خانواده، رعایت ضوابط و حدّ و مرزها را در محیط جامعه لازم و ضروری میدانند. فرهنگ اسلامی، فرهنگ عدم اختلاط زن و مرد است و اسلام با هدف تأمین خوشبختی و پیشرفت زندگی زن و مرد بر روی این مسأله سختگیری کرده است و این نقطه، مقابل خواست قدرتمندان و زراندوزان شهوتران جهان است که برای از میان برداشتن حجاب بین زن و مرد تلاش میکنند.^۱

استفاده از محیط سالم خانوادگی در گرو محدودیت در معاشرت

نگاه کردن به نامحرم که حرام است و حجاب که واجب است، این به عنوان مقدمه‌ای است برای اینکه آنچنان محیط سالمی در جامعه به وجود بیاید، لذاست که در جامعه‌ی اسلامی این محدودیتها را در مورد معاشرت زن و مرد ما لازم میدانیم؛ نه به خاطر اهانت به زن، نه به خاطر مخالفت با تمتّع جنسی، نه به خاطر سرکوب کردن غرایز بلکه به عکس، درست به خاطر اینکه انسانها و زن و مرد بتوانند از محیط سالم خانوادگی استفاده کنند.^۲

معاشرت با نامحرم؛ زمینه‌ساز بدبینی و حسادت

من همیشه به مردهای جوان توصیه میکنم که شما در معاشرت با نامحرم و حتّی محرم کاری نکنید و حرفی نزنید که زنان خود را وادار به حسادت کنید. به دختران جوان هم سفارش میکنم که در برخوردشان با مردهای بیگانه، کاری نکنند و حرفی نزنند که حسّ حسادت و غیرت شوهرانشان را تحریک نمایند. این حسادتها بدبینی می‌آورد و پایه‌های محبت را سُست میکند و از ریشه میسوزاند.^۳

۱. در دیدار گروهی از خواهران پرستار (۷۴/۷/۲۰)

۲. در خطبه‌های نماز جمعه (۶۵/۷/۱۸)

۳. در خطبه‌ی عقد (۷۹/۹/۱۰)

لزوم مراقبت همگان، مخصوصاً بانوان از خودنمایی

انسان در معرض آسیب است؛ مردها در معرض آسیبند، زنها در معرض آسیبند، جوانها در معرض آسیبند، پیرها در معرض آسیبند؛ عالم، جاهل، همه در معرض آسیبند؛ «و المخلصون فی خطر عظیم». کو حالا مخلص؟ همه‌ی ما زیر این استاندارد قرار داریم. اگر به حدّ استاندارد هم برسیم، مخلص هم بشویم، تازه «فی خطر عظیم»! خب، باید مراقب باشیم. دشمنان دنیای ما، دشمنان آخرت ما، دشمنان عزّت ما، دشمنان نظام جمهوری اسلامی، از نقاط ضعف ما استفاده میکنند؛ از حسّ شهوت ما، از حسّ غضب ما، از قدرت‌طلبی ما، از علاقه‌ی ما به جلوه‌فروشی و خودنمایی؛ باید مراقب باشیم. بانوان عزیز هم باید مراقب باشند، دخترهای جوان هم باید مراقب باشند^۱.

تکبر و عدم خضوع در صحبت با مرد نامحرم

تکبر از همه‌ی انسانها مذموم است؛ مگر از زنان در مقابل مردان نامحرم. زن باید در مقابل مرد نامحرم متکبر باشد. «فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ^۲» زن در حرف زدن با مرد نباید حالت خضوع داشته باشد. این برای حفظ کرامت زن است. اسلام این را می‌خواهد و این الگوی زن مسلمان است.^۳

برخورد با مرد بدون خضوع

ما هستیم که می‌گوییم زن با پوشش و حجاب صحیح، حفظ کرامت میکند، خودش را از آن حدّی که مردان هرزه‌ی عالم - در همه‌ی زمانها و همه‌ی مکانها، مرد هرزه وجود دارد - می‌خواهند بالاتر می‌آورد. در قرآن به زنان می‌گوید «فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ^۴» خضوع نکنید. بحث خضوع کردن است.

۱. در دیدار جمعی از مدّاحان (۲۳/ ۹۱/۲)

۲. سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۳۲

۳. در دیدار گروهی از زنان (۲۵/ ۷۱/۹)

۴. سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۳۲

زن نبایستی برخوردارش با مرد، برخوردار خضوع آمیز باشد.^۱

تکبر زن در برابر مرد نامحرم

اصلاً تکبر برای همه حرام و گناه است، مگر برای زن. تکبر برای مرد حرام است، ولی برای زن مستحب است که نسبت به مرد بیگانه، متکبر باشد. زن باید اینطور برخوردار کند. حالا گاهی همین تکبر را این خانم با همان غرور اسلامی دارد و فرض کنید چادر مشکی هم سرش نیست.

آن عزت و مناعت و غرور زنانه در مقابل جنس مرد، میتواند حتی با بی چادری هم تحقق یابد و صدق کند و وجود داشته باشد.^۲

مرز بین زن و مرد؛ علاج هیجان غریزی

اسلام در مورد هیجان غریزی زن و مرد یک علاجهای بسیار خوبی دارد، یعنی از نظر ما، از نظر من این علاجها حقیقتاً علاج است. اصلاً مرز میگذارد بین زن و مرد؛ اما آن فرهنگی که آمده این مرزها را مدتهاست برداشته و اصلاً فراموش شده انگاشته و خواسته که با قبول یکسری اصول موضوعه‌ی فرهنگ اروپایی پدیده‌ها و عوارض آن فرهنگ را نفی کند، آن دچار مشکل میشود قهراً.^۳

نگاه به نامحرم؛ معامله‌ای سراسر زیان

اینکه اسلام آنقدر گفته است که چشمتان را ببندید، به نامحرم نگاه نکنید، به زن یکجور گفته و به مرد یکجور دیگر گفته، برای این است که وقتی چشم به یک طرفی رفت، آن وقت بخشی از سهم آن کسی که همسر شماست، آن طرف خواهد رفت. حالا چه شما مرد باشید و چه زن باشید

۱. در دیدار با اعضای مرکزی جمعیت زنان (۷۱/۲/۱۵)

۲. در دیدار وزیر و مدیران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۷۱/۹/۴)

۳. در مصاحبه پیرامون جایگاه زن در جمهوری اسلامی (۶۳/۱۲/۴)

فرقی نمیکند. یک قسمتی می‌رود آنجا. وقتی اینجا کم گذاشتی، محبت ضعیف خواهد شد. محبت که ضعیف شد، بنای خانوادگی متزلزل میشود. آن وقت آنچه که برای تو لازم است از دست می‌رود و آنی که برایت مضر است به خیال خودت به دست آورده‌ای.^۱

مخالفت اسلام با آزادی جنسی

اصل در معاشرت زن و مرد از نظر اسلام این است که اسلام با فحشا و فساد جنسی و بی‌بندوباری و آن چیزی که در دنیای امروز آن را آزادی جنسی اسم می‌گذارند، بشدت مخالف است. اگر زن و مرد در غیر از محیط خانواده و در محیط اجتماع، تحصیل، کار و محیط‌های غیرقانونی به لذات جنسی خود سرگرم و مشغول شدند، بزرگترین ضایعه‌ای که به وجود می‌آید این است که یک پیوند قوی میان زن و مرد و میان خانواده منقطع شده و از بین می‌رود.^۲

بروز تقوا در رعایت حدود مسائل روابط

رعایت تقوای الهی که یکی از بارزترین موارد آن حدود و ضوابط الهی در مسائل جنسی و رابطه‌ی زن و مرد است، تقوای الهی را در این باره رعایت کنید و یقیناً خدای متعال برای کسانی که تلاش کنند و مجاهدت کنند، در این راه پاداش بزرگی را قرار خواهد داد.^۳

مشخص بودن حدود معاشرت زن و مرد در اسلام

حدّ زن و مرد در اسلام معین شده. زن و مرد بایستی آمیختگی و معاشرت زن و مرد نامحرم نداشته باشد، به آن صورت توی صورت هم تیز و تند نگاه

۱. در خطبه‌ی عقد (۷۵/۲/۱۷)

۲. در خطبه‌های نماز جمعه تهران (۶۵/۷/۱۸)

۳. در خطبه‌های نماز جمعه (۶۵/۵/۱۰)

نکنند؛ نگاه شهوت‌آلود نکنند، اینهاست. اما اینکه حالا با همدیگر یکصد لیبیک هم در - مثلاً فرض کنید که - مگه نگویید کی گفته؟ «لیبیک اللهم لیبیک» را هم زن میگوید هم مرد میگوید با هم هم میگویند، چه اشکالی دارد؟^۱

تقوا در روابط زن و مرد

از همه‌ی خواهران و برادران و زنان و مردان در تهران و در همه‌ی شهرهای کشور دعوت میکنم در زمینه‌ی مسائل مربوط به روابط زن و مرد، مسائلی که ایشان را به فحشا و فساد نزدیک میکند، تقوای الهی را پیشه کنید. مواظب باشید که از حدود اسلامی تخطی نشود. مواظب باشید که میکروبهای فساد در کالبد سالم جامعه‌ی ما مجدداً نفوذ نکند. مواظب باشید دشمنانی که با مبارزه حادّ و تند سیاسی و نظامی ما گریزان شدند و مجبور به هزیمت و فرار شدند، در قالب مارهای خوش خط و خال دوباره به بهشت جمهوری اسلامی برنگردند و وارد نشوند.^۲

حدود معاشرت زن و مرد در اسلام

اگر بخواهیم در جامعه فحشا و فساد جنسی رواج پیدا نکند، بهتر از علاج، پیشگیری است و بهترین پیشگیری‌ها ایجاد همین محدودیتهای در روابط زن و مرد است که البته به معنای کار نکردن زن نیست، شاغل نبودن زن نیست، به معنای درس نخواندن زن یا فعالیت اجتماعی نکردن یا توی کوچه و بازار نیامدن نیست، نخیر. زن در تمام صحنه‌های اجتماعی هم میتواند شرکت کند، درس بخواند، درس بدهد، کسب کند، شغل اداری بگیرد، کارگری بکند و تمام فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی و مبارزاتی را که مرد در جامعه انجام میدهد زن هم انجام بدهد متنها با حجاب. معاشرت زن و مرد در اسلام گفتیم ممنوع نیست محدود به حدودی است.^۳

۱. در پاسخ به سؤالات (۶۰/۳/۱۱)

۲. در خطبه‌های نماز جمعه (۶۳/۱۰/۱۴)

۳. در دیدار با عده‌ای از پرستاران (۶۵/۱۰/۱۵)

پرهیز و جدایی دو جنس؛ ویژگی فرهنگهای اصیل غرب و شرق

مسأله‌ی زن و مرد، آن مواردی که شما امروز در جهان غیرغرب میبینید که متأثر از غرب است و حتی در بسیاری از کشورهای غربی هم اینگونه است - یعنی همین بی‌بندوباریها و این چیزها - اینها جزو فرهنگ غربی اصیل نیست. در فرهنگ غربی اصیل عبارت است - آنچه که هست - از عدم پرهیز دو جنس - آن چنان که در اسلام وجود دارد - که قاعدتاً مقداری از آن، مربوط به کج‌فهمیهای آنها از مسیحیت است؛ یک مقدار هم مسائل تاریخی و جغرافیایی و سرزمینی است.

در غیرغرب - در هر جای دیگر دنیا شما نگاه کنید - این جدایی دو جنس و پرهیز دو جنس از یکدیگر وجود دارد؛ مخصوص اسلام نیست. منتها اسلام، این را با یک حدودی مشخص کرده است. در همه جا هست. هر جا به یک نحوی هست؛ در اسلام هم به این شکلی است که ما میدانیم. همچنین چیزی که ما به آن، محرم و نامحرم میگوییم.

این به معنای عدم ورود یکی از دو جنس در محل حضور جنس دیگر نیست، به معنای عدم تماس اینها با هم نیست، به معنای عدم همکاری اینها با هم نیست؛ بلکه به معنای خاصی است که شما این را در شرع مقدس میدانید؛ هر آن چیزی که فتنه‌ی جنسی ایجاد کند - آن چیزی که میشود تعبیر کرد، این است - کانه ملاک در شرع مقدس اسلام این قرار داده شده. فتنه‌ی جنسی که واقعاً هم فتنه‌ی بد و خطرناکی است و مایه‌ی ابتلای انسان‌هاست، مخصوص یک کشور، دو کشور، این جای دنیا و آن جای دنیا نیست؛ هر جا و در هر سطحی که زن و مرد دچار این فتنه بشوند، برای اینها گمراهی و غفلت و لغزش به وجود خواهد آمد. شرع مقدس اسلام، بنا گذاشته است که این گنداب را بخشکاند؛ راهش هم همین است. لذا شما میبینید که با هم بودن زن و مرد نامحرم - حتی در یک اتاق تنها - در صورتی حرام است و در صورتی مکروه است؛ اصلاً شرط نکردند به شرطی که نگاه کنند یا به شرطی که نگاه نکنند یا به شرط اینکه لباسشان چنین باشد، نه، ببینید اشاره به این است. در حالی که همین زن و مرد نامحرم چنانچه

در کوچه، در یک جای دیگر، کسی نباشد و جای مسدودی نباشد، جای مقفلی نباشد و با همدیگر هم باشند، بودنشان با هم اشکالی ندارد. حرف بزنند، صحبت بکنند.^۱

ضرورت تبیین حدود روابط زن و مرد از نظر اسلام

ما وقتی میگوییم که باید مسأله‌ی فساد و فحشا و محدودیتهای روابط زن و مرد را از نظر اسلام تبیین کنیم، این فقط برای مردم دنیا نیست؛ بلکه برای مردم خود ما هم هست. حقیقت این است که در جامعه‌ی اسلامی ما بر روی مسأله بی‌بندوباری و ممنوعیت فحشا و فساد جنسی، کار فرهنگی لازم انجام نگرفته است. البته عموم مردم ما ایمان کامل به حجاب و حفاظتهای لازم که اسلام تعیین کرده دارند. ولی از آنجا که عده‌ای هستند که مسأله‌ی حجاب و محدودیت روابط زن و مرد برایشان جا نیفتاده و مفهوم نشده است، وظیفه داریم که این موضوع را برای مردم خود نیز تبیین کنیم.^۲

مراعات ارتباط زن و مرد در برنامه‌های صدا و سیما

بین زن و مرد یک حجاب گذاشته شده است: با هم حرف میزنند، معامله میکنند، دعوا میکنند، دوستی میکنند؛ اما با یک حجاب و حفاظ. این در اسلام هست و بایستی رعایت شود. ارتباط زن و مرد در این مکالمات و محاورات بایستی رعایت کرد. گاهی ارتباط زن و مرد در بعضی از صحنه‌ها طوری نزدیک و خودمانی است که آدمی که پای تلویزیون نشسته واقعاً خجالت میکشد؛ ما که پیرمردیم، درعین حال خجالت میکشیم! هر چه بتوانید، اینها را مراعات کنید. ظاهرسازی هم لازم نیست. ما مثل آن آدمهایی هستیم که پای استخر می‌ایستادند، بعضی‌ها که از آن بالای دایپ، شیرجه میزدند، ایراد می‌گرفتند و میگفتند پای فلانی کج شده یا دستش اینطور شد!

۱. در دیدار اعضای گروه انطباق پزشکی با موازین شرعی (۷۴/۸/۱۶)

۲. در خطبه‌های نماز جمعه (۶۵/۸/۹)

همه‌اش به شیرجه‌ی افراد ایراد می‌گرفتند. می‌گفتیم که خودت شیرجه بزنی، میگفت من که شیرجه بلد نیستم! حالا این نقل ماست. خود ما این کارها را بلد نیستیم؛ اما وقتی نگاه میکنیم، میفهمیم که پایش کج شد؛ چون بالاخره در حال شیرجه نباید مثلاً پابرگردد. آدم فکر میکند که بعضی از این چیزها را میشود درست انجام داد.^۱

عادت غلط استفاده از تصویر زن برای جذابیت در رسانه‌ها

فرض بفرمایید - مخصوص مطبوعات هم نیست - فیلمهای فارسی، یا مطبوعات فارسی سعی کنند که با مطرح کردن چهره و صورت زن در شکل‌های جاذبه‌دار برای مردها، فیلم خودشان را مورد رغبت عده‌ای قرار بدهند. این بتدریج تبدیل به یک عادت میشود؛ یعنی به مرور بگونه‌ای خواهد شد که چنانچه این تصویر - این عکس - در این فیلم نباشد، دیگر مطلوب واقع نخواهد شد! در حالی که از اول، اینطور نبود، بتدریج اینگونه شد!^۲

جلوگیری از آمیختگی زن و مرد در محیط‌های عمومی

ما معتقدیم که بایستی آن روشهایی که آن وقت اعمال میشد و سعی میشد در آمیختگی هر چه بیشتر زن و مرد، آن باید جلوی گرفته بشود و از جلوه‌گری‌های زن و جلوه‌گری‌های مرد برای یکدیگر در محیط‌های غیرخانوادگی و غیرداخلی شدت پرهیز بشود و به‌رحال، آن ابزارهایی که استعمار جهانی برای سلطه‌ی فرهنگی خاص خودش در زمینه‌ی مسائل زن به کار میبرد، بایستی از آنها جلوگیری بشود. اینها این کارهایی است که باید انجام بگیرد.^۳

۱. در دیدار مدیران صدا و سیما (۸۱/۱۱/۱۵)

۲. در پرسش و پاسخ صمیمانه‌ی جمعی از زنان ایرانی و خارجی (۷۷/۷/۱۸)

۳. در مصاحبه پیرامون جایگاه زن در جمهوری اسلامی (۶۳/۱۲/۴)

حفظ متانت در ارتباط زن و مرد

متانت را باید نگه دارید. خنده‌های بیجا، متانت را خراب میکند. حرف زدن زن و مرد با هم به شکل نامناسب، این حالت همگون و همتراز را به هم میزند. یک زن و یک مرد که دارند حرف میزنند، همترازی خیلی خوبی ایجاد میشود. زنی است، دارد با کمال متانت و با صدای بسیار خوب حرف میزند؛ یک مرد هم با صدای بسیار خوب و گرم و با همه‌ی متانت دارد حرف میزند؛ اما اگر ناگهان از این حالت حرف زدن یک زن و یک مرد در رادیو، مثلاً تبدیل به حرف زدن یک فروشنده‌ی مرد بوتیک‌دار با مشتری زنش بشود؛ ببینید چطور تعادل به هم میخورد! ممکن است یک زن و مرد در بوتیک، آنطوری حرف بزنند؛ معلوم نیست که ما آن مشتری زن و آن بوتیک‌دار مرد را بیاوریم و تعزیرشان بکنیم که چرا اینطوری حرف زدید؛ اما آنطور صحبت کردن نباید در رادیو بیاید؛ زیرا متانت را - آن سنگینی و وقار و وزانتی که باید برنامه داشته باشد - از برنامه میگیرد. بنابراین، در حرف زدن زن و مرد با هم، در به‌کار بردن جملات، در ایجاد حالت خیلی خودمانی حتی نسبت به مردان، حالت متانت را حفظ کنید.^۱

جهت دادن به محبت معصومانه با قصه‌گویی

قصه‌سرایی جاذبه دارد و شیرین است، به نظر من از این باید استفاده کرد. لذا اگر در قصه، جاذبه‌ی جنسی هم نداشته باشد، خودش جاذبه دارد؛ به علاوه میشود آن جاذبه‌های جنسی را بی‌اشکال و بی‌دردسر، درونش آورد. یعنی آنجایی که یک دختر و پسری به هم محبت معصومانه‌ای دارند و این محبت هم بالاخره به ازدواج منتهی میشود هیچ اشکالی ندارد؛ حتی میتواند درس هم باشد، چون بالاخره محبت که هست. شما که نمیتوانید محبت را از دنیا ریشه‌کن کنید؛ بالاخره وجود دارد. این را میتوانید جهت بدهید.^۲

۱. در دیدار با اعضای گروه اجتماعی صدای جمهوری اسلامی ایران (۷۰/۱۱/۲۹)

۲. در دیدار با مسؤولان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان (۷۶/۵/۱۸)

تلاش برای امنیّت اخلاقی در محیطهای آموزشی

محیط تحصیل باید سالم باشد، هم برای پسر و هم برای دختر. دانشگاه باید برای فرزندان مردم امنیّت داشته باشد، چه دختر و چه پسر. کوچه و خیابان باید از لحاظ ناموسی و اخلاقی امنیّت داشته باشد؛ چه برای دختران و چه برای پسران - فرق نمیکند. در صورتی که این امنیّت حاصل بشود، آن وقت در محیط امن، در کوچه و بازار امن، در دانشگاه امن، در دبیرستان امن که امنیّت اخلاقی و فکری تأمین شده است - و مسؤولان و پدران و مادران باید آن را تأمین بکنند - دختر مسلمان، پسر مسلمان، مرد مسلمان، زن مسلمان میتوانند فعّالیّت خودشان را بکنند.^۱

اختلاف زن و مرد در محیطهای علمی و بیمارستانی

مسائل پزشکی و التقاء آن مسائل شرعی، مخصوصاً در زمینهی اختلاف دو جنس زن و مرد بسیار مهم است. البته مسائل پزشکی و التقاء آن با مسائل شرعی، در چند زمینه مهم است. اهمّ آنها - تا آنجایی که بنده برخورد کردم - همین مسائل زن و مرد و اختلاف دو جنس است؛ ولی منحصر به اینها نیست. چیزهای دیگری هم هست - مثل مسألهی سقط جنین و قطع اعضا، حذف اعضا و از این چیزها - که بایستی تکلیف شرعی آنها بطور دقیق روشن شود. آن چیزی که بیش از همه مبتلا به است، همین مسألهی زن و مرد است - چه در بخشهای علمی و تحصیلی، و چه در بخشهای علمی و بیمارستانها و مطبها و اینها، واقعاً کار بزرگی است که شما برادران و خواهران شروع کردید.^۲

مراجعهی زنان به پزشک زن

بنا بر این بگذارید که در نظام جمهوری اسلامی، در مرحلهی اول در هر بیماری اگر زنی خواست به پزشک زن مراجعه کند، برایش میسر باشد.

۱. در اجتماع زنان خوزستان (۷۵/۱۲/۲۰)

۲. در دیدار اعضای گروه انطباق پزشکی با موازین شرعی (۷۴/۸/۱۶)

در مرحله‌ی دوّم کار را جوری کنید که اگر زنی خواست به پزشک مرد مراجعه کند، دچار مشکلات باشد. حالا نمیگوییم ممنوع باشد؛ نه، بالاخره کاری است مثل بقیّه‌ی کارهای شرعی، انسانها آزادند که انجام بدهند. شما که دولت هستید، تربیت را جوری کنید که امر حلال را تسهیل کنید و امری را که حرام یا مکروه است یا در معرض حرمت و کراهت است، مشکل کنید.^۱

رعایت اخلاق و رفتار دینی زن و مرد در پزشکی

اسلام میخواهد جلوی این را بگیرد. مبنای دانشگاه در گذشته، بر این بود که مرکزی برای پرورش و رواج فرهنگ غربی باشد؛ لذا آدم با دین هم که به دانشگاه میرفت، بی‌دین میشد! البته لازمه‌ی آن هم همین چیزها بود. خیلی روشن است که وقتی ما آن سیاست را قطع کردیم - یعنی مسأله‌ی عدم رعایت اخلاق و رفتار دینی در زمینه‌ی زن و مرد، در امر پزشکی را - چه در دوران آموزش و چه در مرحله‌ی عمل و اجرا - زائل کنیم و مبنای اسلامی بگذاریم، این یک کار خیلی طبیعی بوده و ما در واقع دیر شروع کردیم، حالا ایشان میفرمایند که من در سال ۶۷ گفتم؛ البته من بعد از ۶۷ هم تا حالا - این هفت، هشت سال - چند بار متوالیاً به وزارت بهداشت و درمان - به مسئولین - سفارشهای متوالی کردم. آقایان پزشکان و متخصصین از اطراف بیایند، بنشینند و یک قدر متوسطی، یک حدّ ممکن را پیدا کنند.^۲

توطئه‌ی سیاسی درگیر کردن زن و مرد به هم برای دوری از مسائل

اصلی

مسأله‌ی زن در کشور ما و سیاستی که استعمارگرها در طول سالیان دراز توی این مملکت تعقیب کردند، یک مسأله‌ی صددرصد سیاسی بود. برای

۱. همان

۲. همان

اروپاییها چه فرقی میکرد که زن ایرانی، به قول آنها آزاد باشد یا اسیر بماند؟ چقدر آنها به فکر آزادی ملتند؟ چقدر به فکر آزادی مردانند؟ چقدر دلشان برای مرد و زن اسیر دنیا میسوزد که به فکر - به خیال خودشان - آزادی زن ایرانی باشند که به نظر آنها اسیر بود؟ سیاستهایی که ملتهای دنیا را به اسارت کشاندند، پدر همه‌ی انسانهایی را که میتوانند در بیاورند در آوردند، چه کار داشتند که بیایند در ایران راجع به مسأله‌ی برداشتن حجاب زن و به خیال خودشان آزاد کردن زن بپردازند؟ مسأله این نبود، مسأله، مسأله‌ی سیاسی بود، صددرصد. کشاندن زن به سمت بی‌بندوباری دو فایده‌ی بزرگ برای استکبار جهانی و طراحان سیاسی دنیا دارد، یک فایده اینکه نسل زن را، جنس زن را، از آمادگی برای یک مقابله‌ی جدی و یک تحرک جدی در مسائل اساسی زندگی باز بدارند، نگذارند توی خانه، یک مادر خوب باشد، توی اجتماع یک مبارز خوب باشد، توی مراکز تحصیلی یک محصل خوب باشد، او را به خودآرایی و به خودپردازی سرگرم کنند، او را به مسائلی به نام مسائل زنانه مشغول کنند، او را به لباس، به مد، به معاشرت با مرد، به مسائل گوناگونی که از این همه ناشی میشود مشغول کنند. نه مادر خوبی میشد، نه معلم خوبی میشد، نه محصل خوبی میشد، نه محقق خوبی میشد، نه مبارزی میشد. یکی این، زن را از دست می‌گرفت، از بین میبرد، از صحنه خارج میکرد. فایده‌ی دوّم برای آنها این بود که مردهای جامعه را با به میدان آوردن زن از اثر می‌انداخت. فضای جامعه را، یک فضای مسائل زن و مرد میخواستند بکنند و به میزان زیادی هم موفق شدند. شما ببینید در طول این سالیان دراز، چقدر ساعات و روزها و شبها و انرژی‌ها که صرف مسائل مربوط به روابط زن و مرد شد. روابط زن و مرد یک جمله‌ای است که تویش خیلی حرف هست. مسائل جنسی، مسائل مد، مسائل معاشرتهای گوناگون، دعواها، تلاشهای فراوان، فسادهای اداری، فسادهای مراکز آموزشی، فسادهای مراکز کسب و کار، فسادهای داخل خانواده‌ها، ببینید چه کردند با این ملت و خیالشان راحت شد.^۱

۱. در دیدار با وزیر و گروهی از خواهران دانشجوی مراکز تربیت معلم (۶۳/۲/۱۲)

آلوده کردن زنان و مردان پس از شکست در توطئه‌های سیاسی و نظامی استکبار جهانی پس از شکست در توطئه‌های سیاسی و نظامی خود، برای ضربه زدن به نهال جوان انقلاب و جلوگیری از عطفافشانی گلهای زیبای آن در دیگر کشورهای اسلامی، به شیوه‌های فرهنگی روی آورد و به منظور آلوده کردن مردان و زنان به انحرافات اخلاقی، دامهایی گسترده است و این هوشمندی و هوشیاری و پیراستگی و عفاف و مراقبت و تقوای والایی را از مردم ما میطلبد.^۱

تشدید جاذبه‌های جنسی؛ برنده‌ترین حربه علیه ایران

هرگاه سلطه‌گران بخواهند یک ملت را از آن جدیت و عزم راسخ بیندازند. هرگاه بخواهند روح سلحشوری و شجاعت و مردانگی را و فداکاری و ایثار را از یک ملتی بگیرند، یکی از برنده‌ترین حربه‌ها علیه این ملت، ایجاد و تشدید جاذبه‌های جنسی و کشاندن به سمت فحشا در این ملت است. تجربه‌ای که در دنیا بارها و بارها تکرار شده.^۲

تلاش رسانه‌های جهانی در ارائه‌ی شیوه‌ی نامناسب ارتباط دختر و پسر

دخترها و پسرها، زنها و مردها در معابر و خیابانها باید نوع پوشش و آرایششان جورى باشد که با عواطف مردم و مردم شهید داده معارضه نداشته باشد. وسایلی از سراسر جهان روی ملتها کار میکنند؛ برای اینکه در نحوه‌ی پوشش و نحوه‌ی ارتباط زن و مرد، دختر و پسر، اخلاق و روشی را بر مردم تحمیل کنند که برای سرنوشت یک ملت خطرناک است.^۳

کشاندن دخترها و پسرها به عشرتهای کاذب

اینی که بخواهند یک عده‌ای با فساد و تباهی و کشاندن دخترها و پسرها

۱. پیام به سمینار کوثر در شیراز (۶۵/۱۱/۳۰)

۲. در خطبه‌های نماز جمعه (۶۳/۱۰/۱۴)

۳. در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران (۶۴/۱/۳۰)

به عشرتهای کاذب و حیوانی و تشکیل جلسات مضر، انقلاب را خراب کنند، جمهوری را مورد فساد و تباهی قرار بدهند، این را ما قطعاً تحمل نخواهیم کرد؛ مردم ما تحمل نمیکنند، نباید هم تحمل کنند.^۱

سوءبرداشت از حدود روابط زن و مرد

در جاهایی از دنیا این حدودی که ما معین کردیم مثل اینکه مرد و زن نامحرم باید تماس بدنی و جسمی نداشته باشند، نگاه شهوت‌آلود به یکدیگر نکنند، معاشرت بی‌قید و شرط با همدیگر نداشته باشند، در اتاق در بسته و خلوت تنها نمانند، و از این قبیل قیودی که ما قائل هستیم، در میان ملت‌های دیگر گاهی تعبیر سوء میشود و دشمنهای ما هم به این سوء برداشت و سوء تعبیر دامن میزنند. ما مثلاً در جایی و یا در مجمع رسمی با یک زن دست ندهیم، حمل بر اهانت به زن یا آن زن بخصوص میشود.^۲

آسانگیری نابجای غرب در معاشرت

مادر مجالس و محافلمان اگر با زنان مواجه شویم، حدودی را رعایت میکنیم. این یک ارزش است. درست نقطه‌ی مقابل آنچه که در دنیا ارزش است. در دنیا، در مواجهه با زنان، از جمله در دستگاه‌های دولتی، یک نوع آسانگیری‌هایی در باب معاشرت وجود دارد. البته در معاشرت با نامحرم. در معاشرت محرم، اتفاقاً، این آسانگیری‌ها نیست. یعنی در آنجا، شوهران به زنانشان، همان ظلم و جفای معروف همه‌ی مردهای عالم به زنانشان را تقریباً دارند؛ بیشتر هم دارند. آماری که در دنیا پخش میگردد و در روزنامه‌ها و مجلات دیده میشود، حاکی از مسائلی از قبیل زن‌آزاری یعنی زوجه‌آزاری؛ نه مطلق زن در غرب است. همانهایی که در مقابل زن بیگانه کرنش میکنند و تملق میگویند، با زن خودشان چنین رفتاری را ندارند؛ بلکه

۱. در دیدار با خواهران برگزارکننده‌ی سمینار حجاب (۶۳/۳/۱۰)

۲. در خطبه‌های نماز جمعه (۶۵/۷/۱۸)

زن آزاری و تحقیر و تزییق دارند.

پس، ارزش رایج در دنیا عبارت است از اینکه در معاشرت با زن نامحرم و با غیرمحرّم خود، یک نوع گشایش و آسانگیری‌هایی دارند. ما، نه. ما در معاشرت با زن نامحرم، یک نوع سختگیری‌هایی داریم: دست نمیدهیم. شوخی و مزاح نمیکنیم. در اتاق در بسته، دو به دو نمیانیم. و از این قبیل... اینها را باید تبیین کنید.^۱

روابط روشن در روابط زن و مرد در ایران

ما در میان همه کشورهای دنیا تقریباً تنها ملّتی و تنها کشوری هستیم که برای روابط زن و مرد به طور عموم در صحنه‌ی جامعه و در معاشرتهای روزمره حدود و ضوابط مشخص و معینی را قائل هستیم. در کشورهای دیگر، چه آن کشورهایی که در آنها به فساد جنسی دامن زده میشود و چه آن کشورهایی که فساد جنسی به صورت یک سیاست دامن زده نمیشود، در هیچ‌یک از این کشورهایی که اشاره شد، برای حدود روابط معاشرتی زن و مرد یکی از مقرّرات و محدوده‌ی روشن و واضحی وضع نشده است.^۲

حضور اجتماعی آری، اختلاط و امتزاج نه!

در کشورهای غیراسلامی، طبیعی است که زنها آن پوششی را که ما اعتقاد داریم باید زن داشته باشد ندارند؛ ولی ما به این اعتقاد که باید زنان در عین فعالیت‌های سازنده و بسیار مؤثر خودشان در همه‌ی شؤون جامعه از پوشش مناسبی برخوردار باشند، پایبندیم و اختلاط و امتزاج زن و مرد را به آن شکلی که امروز در اروپا و جوامع غربی معمول هست، قبول نداریم.^۳

۱. در دیدار سفر و کارداران وزارت امور خارجه (۷۲/۶/۴)

۲. در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران (۶۵/۷/۱۸)

۳. در مصاحبه‌ی مطبوعاتی رادیو تلویزیونی در زیمبابوه (۶۴/۱۱/۱)

حضور سازنده‌ی زن در جامعه بدون اختلاط با مردان

ما در زمینه‌ی پوشش خانمها نظر اصولی داریم و معتقدیم که زن میتواند نیمی از پیکر جامعه و نیمی از تلاش و حرکت انقلابی هر جامعه‌ای را تشکیل دهد و در کشور خود ما همین واقعیت بوده و هست. چنانکه اگر امروز کسی به کشور ما بیاید، حضور زنان را در همه‌ی فعالیت‌های عظیم عمومی و انقلابی کشورمان مشاهده میکند و لذا ما معتقدیم زن میتواند فعال باشد و در جامعه حضور سازنده داشته باشد و به این اصل پایبند هستیم. منتها، ما با پوششی که تمدن غربی روی انگیزه‌های نادرست بر زنان تحمیل کرده است، مخالفیم.^۱

مرزشکنی در روابط زن و مرد و هتک حرمت انسانی زن

زن امروز ایران، در صحنه‌ی علم و سیاست و هنر و در گونه‌گون فعالیت‌های اجتماعی، از گذشته بسی فعالتر و میداندارتر است؛ اما اینها برای ذهن و بینش غربی و نیز رسم و آئینی که دستهای صهیونیسم و استعمار از آن ساخته، در مرتبه‌ی دوّم است. در مرتبه‌ی اوّل، آن چیزی مهم است که ایران اسلامی آن را قاطعانه رد میکند؛ یعنی مرزشکنی در روابط زن و مرد و هتک حرمت انسانی زن و تبدیل آن به وسیله‌ای برای التذاذ یا دستگاہی برای مصرف مصنوعات پر زرق و برق.^۲

اختلاط زن و مرد؛ پایین‌آورنده‌ی شأن زن

نظرمان این است که بایستی زن پوشیده باشد و امتزاج و اختلاط محیط زن و مرد را رد میکنیم سرافکنده نیستیم، ما طلبکاریم، این دنیا است، این فرهنگ غربی است که باید سرافکنده باشد به‌خاطر اینکه شأن زن را پایین آورده و این اختلاط و امتزاج را به وجود آورده و زن را سرگرم کرده و مرد

۱. همان

۲. پیام به سمینار بررسی شخصیت زن از دیدگاه امام خمینی (ره) (۶۸/۸/۳)

را هم سرگرم کرده.^۱

جهان‌بینی‌های مختلف، علت تفاوت دیدگاه در روابط زن و مرد

دیدگاه غربیها نسبت به روابط زن و مرد عمدتاً ناظر به روابط و علاقات و نوع معاشرت زن و مرد است؛ با آن دید اسلامی که از جهان‌بینی اسلام سرچشمه میگیرد، متفاوت است و جهان‌بینی آنها از مسائل انسان سرچشمه میگیرد. البته چیز رو بنایی است، لیکن به چیزهای اصلی منتهی میشود؛ و آن دید اسلامی در زمینه‌ی مسائل حجاب است که خیلی دید خوب و روشنی است.^۲

محدودیت اسلام برای معاشرت زن و مرد

از نظر غرب و فرهنگ غربی یکی از ارزشهایی که برای زن متصور است این است که با وجود خود و با شخصیت خود وسایل التذاذ و بهره‌مندی دیگران را فراهم آورد. لذا وقتی ما بر اساس فرهنگ اسلامی اعلام میکنیم که اسلام برای معاشرت زن و مرد محدودیتی قائل شده و معاشرت بی‌قید و شرط زن و مرد را جایز ندانسته، ما را متهم میکنند که شما به زن اهانت میکنید. در حالی که اهانت آن چیزی است که در فرهنگ غرب نسبت به شخصیت زن دیده میشود.^۳

تبرّج و رابطه‌ی بی‌قید و شرط؛ سمّ مهلک برای بنای خانواده

در اسلام، تبرّج ممنوع است. تبرّج، یعنی همان خودنمایی زنان در مقابل مردان، برای جذب و فتنه‌انگیزی. این، یک نوع فتنه است و خیلی اشکالات دارد. اشکالش فقط این نیست که این دختر جوان، یا این پسر

۱. در دیدار با عده‌ای از پرستاران به مناسبت روز پرستار (۶۵/۱۰/۱۵)

۲. در پرسش و پاسخ صمیمانه‌ی جمعی از زنان ایرانی و خارجی (۷۷/۷/۱۸)

۳. در کنگره‌ی جهانی زن (۶۶/۱۱/۱۷)

جوان به گناه می افتند - این اولیش است؛ شاید بتوانم بگویم کوچکترینش است - دنباله اش به خانواده ها میرسد. اساساً آنگونه رابطه ی بی قید و شرط و بی قید و بند، برای بنای خانواده سم مهلک است؛ چون خانواده با عشق زنده است. اصلاً بنای خانواده با عشق است. اگر این عشق - عشق به زیبایی، عشق به جنس مخالف - در صد جای دیگر تأمین شد، دیگر آن پشتوانه ی قوی ای که استحکام خانواده باید داشته باشد، از بین خواهد رفت و خانواده ها متزلزل میشود و به همین وضعی درمی آید که امروز متأسفانه در کشورهای غربی هست؛ بخصوص در کشورهای اروپای شمالی و امریکا. اخیراً امریکاییان بشدت دچار این مشکلند. خانواده ها متلاشی میشوند و این مصیبت بزرگی شده است. این مصیبت هم در درجه ی اول، ضررش به خود خانمها برمیگردد. البته مردان هم بسیار سختی ها میکشند؛ اما بیشتر به زنان میرسد؛ بعد هم به آن نسلی که متولد میشود. این نسل بزهکار و تبهکار موجود دنیا و امریکا را میبینید؟ اینها همه اش از آنجا شروع میشود؛ یعنی مقدمه و کلید شری است که دنبالش همینطور پی در پی شرور می آید!

اختلاط زن و مرد؛ عامل تزلزل خانواده

آن آقای که با زنان نامحرم سروکار دارد، دو جا برای او امکان اشباع غرایزش در سطوح مختلف وجود دارد، این دیگر به زن خودش آنجور پایبند نیست. مثل مردی که به هیچ زنی نگاه نمیکند نیست.

اینکه میگویند زن باید خودش را در محیطهای اجتماعی با نامحرم مخلوط نکند، برای این است که این زن، دلبستگی اش به مرد خودش باشد و الا اگر زن کارش به جایی رسید که مرد خودش برایش عادی شد، مثل وضعیتی که الان در جوامع غربی میبینید که اصلاً این مرد برای زن اهمیتی ندارد، میگوید حالا شد، شد، نشد هم نشد. میگوید طلاق میگیریم، تمام

میکنیم تو برو دنبال کارت، من هم میروم دنبال کارم. این بد است. بعضی از خانمها امروز تلاش میکنند که وضع زنان را اینجوری کنند. این به ضرر زنهاست، به نفع زنها نیست؛ چون این، بنیان خانواده را متلاشی میکند.^۱

عدم تفاوت مرد و زن غربی در روابط؛ ظاهری جذاب، باطنی منفی

غربی‌ها یک چیزی دارند - که البته آن هم در جای خودش، با مذاقه و تأمل، معلوم میشود که چیز مثبتی نیست؛ لیکن حالا در جاهایی یک مقدار تظاهر به این میشود که گویا این ستم وجود ندارد - و آن این است که غربی‌ها رفتار و برخورد مرد و زن را مثل برخورد زن و زن، یا مرد و مرد، قرار میدهند، یعنی این دو جنس برای آنها تفاوتی ندارند! در کوچه، در بازار، در خانه، در برخورد و معاشرت و رفاقت، اینگونه است. البته ظاهراً این چیز جذابی به نظر میرسد؛ اما وقتی به باطن قضیه برسیم، بسیار چیز منفی و درستی است که اسلام این را برداشته است. اسلام بین مرد و زن، یک حجاب گذاشته است که در معاشرت‌ها، مرد و زن باید حدودی را رعایت بکنند. بنابراین، این ستمی که از آن صحبت میکنیم، مخصوص جامعه‌ی ایرانی نیست، مخصوص گذشته هم نیست؛ از گذشته‌های دور تا امروز، در ایران و در همه جای دنیا وجود داشته است؛ امروز هم در همه جای دنیا هست و در کشورهای غربی، به خصوص در امریکا و بعضی کشورهای اروپایی، آزار زنان، با استفاده‌های ظالمانه از زنان و شکنجه‌های زنان، بمراتب شدیدتر است که آمارهای زیادی دارد. البته من این آمارها را در مطبوعات غربی و امریکایی مشاهده کرده‌ام؛ نه اینکه بخواهیم از زبان دشمنان و مخالفین آنها نقل کنیم. چیزی است که خود آنها گفته‌اند - باید با این مقابله کرد.^۲

۱. در خطبه‌ی عقد (۷۷/۱/۱۹)

۲. در دیدار با اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان (۷۵/۸/۱۴)

اصل حریم جنسی در تفکر اسلامی

مسأله‌ی حریم جنسی برای ما یک اصل است. این، حقیقتاً یک اصل است. ما به این معنا اعتقاد داریم؛ اگر چه یکی از فروع دین است. حجاب، جزو فروع دین است. حرمت آمیزش جنسی حرام، جزو فروع دین است. اما نفس مقوله‌ی حریم جنسی، یعنی بین دو جنس حریمی وجود داشتن، یک اصل است. صحبت چادر سیاه نیست؛ صحبت روگیری نیست؛ صحبت اینکه حریم باید چطور باشد، نیست. ممکن است این مقوله، در زمانهای مختلف و به مناسبتهای مختلف و در جاهای مختلف، شکلهای مختلفی پیدا کند. اما نفس این حریم، یکی از اصول تفکر اسلامی ماست. اسلام، زن را دارای آنچنان عزّت و غروری میطلبد که اصلاً مبالغات این را نداشته باشد که آیا مردی به او نگاه میکند یا نمیکند. توجه میکنید؟ یعنی زن باید آنچنان غرور و آنچنان عزّتی داشته باشد که اصلاً اعتنا نکند به اینکه مردی به او نگاه میکند یا نمیکند. این کجا و اینکه زن، لباسش، آرایشش، حرفزدنش و راه رفتنش را چطور انتخاب کند که مردم به او نگاه کنند کجا؟! شما ببینید بین اینها چقدر فاصله است!

توبیخ شدید درباره‌ی شایعه‌ی رابطه‌ی زن و مرد مسلمان

در روایات داریم که وقتی حاکمیت با شرّ و فساد است، به هر چیزی سوءظن داشته باشید؛ اما وقتی حاکمیت با خیر و صلاح در جامعه است، سوءظن‌ها را رها کنید، به یکدیگر حسن‌ظن داشته باشید، حرفهای هم را با چشم قبول بنگرید و گوش کنید، بدیهای یکدیگر را نبینید و خوبیهای هم را مشاهده کنید.

در این ردیف، آن خاطره و حادثه‌ای که خیلی مهم است و من بارها آن را در ذهن خود مرور کردم و به آیات این حادثه در قرآن مراجعه کردم،

حادثه‌ی «افک» است حادثه‌ی «افک» به طور خلاصه این است که یکی از همسران پیامبر در یکی از جنگها از قافله عقب افتاده بود. پیامبر آن همسرشان را به میدان جنگ برده بودند. وقتی که برمیگشتند و می‌آمدند او را ندیدند. حالا به هر جهتی یا آن مخدره خواب مانده بود و یا به دنبال حاجتی رفته بود. مسلمانها آمدند؛ یک وقت دیدند که همسر پیامبر در میان آنها نیست. مردی از مسلمانها پیدا شد و همسر پیامبر را به مدینه آورد. حالا آن زن، کدامیک از همسران پیامبر بوده، بین اهل سنت و شیعه اختلاف است. شیعه در روایاتشان میگویند: «ماریه قبطیه» بوده و اهل سنت میگویند: «عایشه» بوده است. این، تبیین بحث انحرافی در روزگار ماست که بگوییم کدامیک از زنان پیامبر بوده است. اصلاً قضیه این نیست که ما بخواهیم بینیم کدام زن پیامبر بوده که این آیات درباره تهمت به او نازل شده است. مسأله، مسأله‌ی دیگری است؛ یک دستور اخلاقی اجتماعی بسیار مهم است. بعد از آنکه این مخدره به مدینه برگشت، بعضی از افراد هرزه‌گو و یاهو‌گو، زمزمه‌ای را میان مردم انداختند که این خانم کجا بود و چرا عقب ماند و این شخصی که او را آورد چه کسی بود؟! بدون اینکه تصریح کنند و تهمت مشخصی را متوجه بکنند، زمزمه و شایعه‌ای را در میان مردم پخش کردند. مسأله این نیست که آن مخدره، زن پیامبر است و باید او را احترام کرد؛ در آیات قرآن، مسأله چیز دیگری است. آیات سوره‌ی نور درباره‌ی «افک» - یعنی همین سخن دروغی که منافقان و بدخواهان و افراد ناسالم در جامعه پخش و شایع میکردند - شدت حساسیت نشان میدهد و چند آیه پی‌درپی، با لحن بسیار تندی خطاب به مسلمانها ذکر میشود که چرا وقتی شما این شایعه را شنیدید، نسبت به گوینده‌ی آن شدت عمل به خرج ندادید - استفاد از آیات این است - و چرا این شایعه را قاطعاً رد نکردید. در این آیه، دو جا جمله با «لولا» شروع میشود. اهل ادبیات عرب توجه دارند که «لولا»ی تحذیریه وقتی به کار میرود که انسان میخواهد با کمال شدت و توییح کامل، به مخاطب خود بگوید: چرا این کار را نکردید؟ «لَوْ

لَا إِذِ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ^۱ چرا وقتی که شما مسلمانها (مؤمنین و مؤمنات) این شایعه را شنیدید، به یکدیگر حسن ظن نشان ندادید و به طور قاطع نگفتید که این دروغ است؟ یک جای دیگر میفرماید: «وَلَوْ لَا إِذِ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ^۲» چرا وقتی که این شایعه را شنیدید، نگفتید که ما حق نداریم این شایعه را تکرار کنیم؟ این، یک بهتان بزرگ است.

بعد در آخر این آیات هم میفرماید: «يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ^۳». یعنی خدا به شما موعظه و نصیحت میکند که هرگز دیگر گرد چنین شایعه‌هایی نگردید و دیگر چنین حادثه‌ای میان جامعه‌ی اسلامی به وجود نیاید؛ اگر مؤمن هستید. یعنی شرط ایمان این است. همانطور که اشاره کردم، مسأله این نیست که این شخص، همسر پیامبر بود. اگر همسر پیامبر هم نبود، همین عتاب و خطاب و همین تکلیف برای مؤمنین وجود داشت.^۴

۱. سوره‌ی نور، آیه‌ی ۱۲

۲. سوره‌ی نور، آیه‌ی ۱۶

۳. سوره‌ی نور، آیه‌ی ۱۷

۴. در خطبه‌های نماز جمعه (۶۸/۷/۲۸)